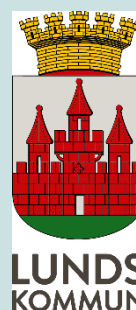

Risk- och sårbarhetsanalys

Gäller för mandatperioden 2023-2026

Vård- och omsorgsnämnden

Innehållsförteckning

1	Inledning	3
1.1	Den svenska beredskapsmodellen	4
1.1.1	<i>Organisation i Lunds kommun.....</i>	<i>5</i>
1.2	Beskrivning av förvaltningen	5
2	Arbetsprocess för att ta fram RSA.....	8
2.1	Kommunens övergripande beredskapsprocess.....	8
2.2	Metod för RSA	9
2.3	RSA-process i förvaltningen.....	9
3	Sammanställning av resultat.....	11
3.1	Samhällsviktig verksamhet inom förvaltningen	11
3.1.1	<i>Förvaltningens kritiska åtaganden</i>	<i>16</i>
3.2	Förvaltningens kritiska beroenden	17
3.3	Identifierade och analyserade riskhändelser	24
3.4	Åtgärder för att stärka förvaltningens beredskap	28
4	Diskussion och slutsats	31
4.1	Verksamhetsplanering för kommande mandatperiod	32

1 Inledning

Enligt *Lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap* (förkortad LEH) ska kommunen aktivt minska sårbarheten i sin verksamhet och ha en god förmåga att hantera krissituationer i fred. Kommunen ska därigenom också uppnå en grundläggande förmåga till civilt försvar. Krisberedskap och civilt försvar, tillsammans med säkerhetsskydd (förmåga att skydda Sveriges säkerhet - behandlas inte i RSA:n), går tillsammans under samlingsnamnet *civil beredskap*.

För att uppfylla kraven i LEH ska kommunen ta fram ett antal dokument/analyser det första året i ny mandatperiod:

- En risk- och sårbarhetsanalys (RSA) över all kommunens verksamhet och de extraordinära händelser som kan ske
- En plan för hur extraordinära händelser ska hanteras (krisledningsplan)
- Ett reglemente för den krisledningsnämnd som ska hantera extraordinära händelser
- Ett styrdokument med kommunens övergripande mål och inriktning för krisberedskapsarbetet
- En övnings- och utbildningsplan baserad på kommunens behov av att stärka sin beredskapsförmåga

Resterande år i mandatperioden ska kommunen vidta de åtgärder som behövs för att verksamheterna ska klara fredstida kriser och ytterst höjd beredskap. Kommunen ska även senast den 15 februari varje år redovisa sitt beredskapsarbete till Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap (MSB).

Om denna rapport

Risk- och sårbarhetsanalysen (RSA:n) är det första dokument som ska tas fram i enlighet med kraven i LEH. I LEH kapitel 2 §1 står det att "*Kommuner och regioner ska analysera vilka extraordinära händelser i fredstid som kan inträffa i kommunen respektive regionen och hur dessa händelser kan påverka den egna verksamheten. Resultatet av arbetet ska värderas och sammanställas i en risk- och sårbarhetsanalys*". Deadline för kommunens samlade risk- och sårbarhetsanalys är den 31 oktober det första året i ny mandatperiod (övriga dokument har deadline den 31 december det första året i ny mandatperiod).

RSA:n utgör grunden för kommunens beredskapsarbete: det är här vi tittar på och värderar *all* vår verksamhet utifrån ett beredskapsperspektiv. Vad gör vi som är kritiskt? Vilken samhällsviktig verksamhet bedriver vi? Vilka beroenden har vår kritiska verksamhet? Vilka risker och sårbarheter finns kopplat till vår verksamhet och dess beroenden? Vad kan vi göra för att stärka vår samhällsviktiga verksamhet?

Kommunernas RSA:er sammanställs i sin tur i regionala RSA:er (som Länsstyrelserna skriver), vilka slutligen sammanställs i en nationell RSA som Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap (MSB) redovisar för Regeringen. MSB ansvarar även för att ta fram föreskrifter över vad kommunens RSA-rapport ska innehålla.

Notera att RSA:n genomförs utifrån perspektivet *fredstida kris*. Även om RSA:n och det arbete som följer ska vara förberedande för nivån höjd beredskap (krig eller krigsfara), så syftar RSA:n enbart till att analysera det som kommunen har rådighet över (det vill säga upp till nivån "extraordinär händelse", den mest extrema formen av fredstida kris). Nivån höjd beredskap har endast Regeringen rådighet över, och denna planering sker därför utanför arbetet med RSA:n.

Sekretess

Eftersom RSA:n kartlägger hela kommunens organisation omfattas en del av analysen av sekretess. De delar som omfattas av sekretess (enligt OSL 18:13) redovisas i en egen bilaga (bilaga 1 till denna

rapport), vilken enbart behöriga har tillgång till. Den öppna huvudrapporten (som du läser just nu) kan dock delas fritt. Huvudrapporten ger en fullgod bild av förvaltningens verksamheter och dess utmaningar inom beredskapsområdet utan att röja känslig verksamhetsinformation som, om den hamnar i "fel händer", skulle kunna skada samhällsviktig verksamhet.

1.1 Den svenska beredskapsmodellen

Till skillnad från många andra länder finns det i Sverige ingen möjlighet till undantagstillstånd eller direktåtgärder från någon "krisminister": här råder det antingen fred eller krig, vilket öppnar för en unik krishanteringsmodell ("den svenska modellen"). Den svenska modellen bygger på kunskap: samverkan och en gemensam förståelse mellan myndigheter, civilsamhället och näringslivet är grundläggande för att vårt samhälle ska fortsätta fungera även under stora påfrestningar. För att kunna samverka på rätt sätt är det således viktigt att vi alla har en grundläggande egenberedskap och kunskap om vad var och en ska göra när något allvarligt händer, och att vi agerar inom de ramar som finns när något väl händer.

Det är dock ytterst Regeringen som sätter ambitionsnivån för den svenska beredskapsförmågan. Ambitionsnivån baseras framförallt på det säkerhetspolitiska omvärldsläget, men också på till exempel klimatförändringarnas påverkan på vårt närområde. Det sakpolitiska ansvaret för krisberedskap och civilt försvar ligger på Justitiedepartementet, vilka fastslagit att "syftet med svensk krisberedskap är att värna befolkningens liv och hälsa, samhällets funktionalitet och förmågan att upprätthålla våra grundläggande värden som demokrati, rättssäkerhet och mänskliga fri- och rättigheter". Lägg till miljövärden, ekonomiska värden och nationell suveränitet, och du har *samhällets skyddsvärden* - de värden som alla i Sverige ska värna.

Ansvarig samordnande myndighet för krisberedskap och civilt försvar är Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap (MSB). Sedan 1 oktober 2022 har Sverige även 10 beredskapsansvariga sektorsmyndigheter som ansvarar för utvecklingen av arbetet med civil beredskap inom sina beredskapssektorer. De sektorsansvariga myndigheterna backas upp av ytterligare 30 så kallade beredskapsmyndigheter, som även de har ett särskilt ansvar för att främja beredskapsarbetet inom sina sektorsområden.

Sveriges 10 beredskapssektorer är (med sektorsansvarig myndighet inom parentes):

- Ekonomisk säkerhet (Försäkringskassan)
- Elektronisk kommunikation/post (Post- och telestyrelsen)
- Energiförsörjning (Energimyndigheten)
- Finansiella tjänster (Finansinspektionen)
- Försörjning av grunddata (Skatteverket)
- Hälsa, vård och omsorg (Socialstyrelsen)
- Livsmedelsförsörjning och dricksvatten (Livsmedelsverket)
- Ordning och säkerhet (Polismyndigheten)
- Räddningstjänst och skydd av civilbefolkningen (Myndigheten för samhällsskydd och beredskap)
- Transporter (Trafikverket)

Hur hänger då beredskapssektorerna ihop med Regeringens ambition om samhällets skyddsvärden? Jo, inom sektorerna hittar vi den verksamhet som "i praktiken" säkerställer till att skyddsvärdena upprätthålls. Denna verksamhet brukar kallas *samhällsviktig verksamhet*, och definieras enligt MSB som:

Verksamhet, tjänst eller infrastruktur som upprätthåller eller säkerställer samhällsfunktioner som är nödvändiga för samhällets grundläggande behov, värden eller säkerhet.

Det är därför krishantering alltid återkommer till att vi ska skydda och upprätthålla vår samhällsviktiga verksamhet: det är dessa verksamheter som utgör grunden i vårt svenska samhälle.

Inom kommunen bedrivs mycket samhällsviktig verksamhet - flera av de sektorer som räknas upp ovan förekommer i våra förvaltningar. Den kommunala beredskapen måste därför vara integrerad i verksamheternas linjearbete, så att vi kan fortsätta fungera oavsett vad som händer.

1.1.1 Organisation i Lunds kommun

I Lunds kommun har Kommunkontoret det samordnande ansvaret för arbetet med civil beredskap. På Enheten för Trygghet och Säkerhet finns ett antal beredskapssamordnare som säkerställer att nämnderna kan uppfylla kraven i LEH - det vill säga - att alla samhällsviktiga verksamheter ska kunna fortsätta bedrivas på en acceptabel nivå, och att beredskapsperspektivet ska ses som en integrerad del av nämndens kärnuppdrag. Beredskapssamordnarna ansvarar också för att lyfta utmaningar som verksamheten inte kan lösa själv till den kommunövergripande nivån.

Kommunkontoret ansvarar vidare för att uppfylla kommunens geografiska områdesansvar; i enlighet med LEH ska kommunen säkerställa att olika aktörer i kommunens geografiska område samverkar före, under och efter samhällsstörning, samt att information till allmänheten sprids vid samhällsstörning. Detta innebär också att Kommunkontoret ansvarar för regional och nationell samverkan kopplat till civil beredskap.

Det är dock *alltid* ytterst nämnden som ansvarar för att verksamheterna - och då särskilt de *samhällsviktiga* verksamheterna - fungerar och bedrivs i enlighet med reglemente, lagstiftning och övriga styrdokument, oavsett vad som händer. Det är därför viktigt att nämnden är proaktiv i sitt beredskapsarbete, så att man vet hur man ska agera om (när) något händer. Kommunkontoret tar aldrig över en förvaltnings verksamhetsansvar, och skiljelinjen mellan stöd (sätta ramar och stödja i arbetet) och ansvar (säkerställa att verksamheten fungerar oavsett vilket stöd som finns) är därför viktig.

1.1.1.1 Mål med kommunens beredskapsarbete

Syftet med kommunens beredskapsarbete är att säkerställa en robust kommun, som känner till sina samhällsviktiga verksamheter och som kan fortsätta bedriva sina kritiska åtaganden även vid samhällsstörning.

De övergripande målen för kommunens beredskapsarbete är:

- Att det finns en grundkunskap i alla kommunens verksamheter om vad civil beredskap är och innebär, och hur den egna verksamheten berörs av beredskapslagstiftningarna
- Att det finns en förståelse för att området behöver interageras som en naturlig del av verksamheternas arbete
- Att området tas upp/diskuteras regelbundet i ledningsgrupperna
- Att styrdokument kopplat till beredskap är kända i organisationen
- Att det bedrivs ett enhetligt, ändamålsenligt, strategiskt och systematiskt beredskapsarbete på alla nivåer

1.2 Beskrivning av förvaltningen

Vård- och omsorgsnämnden ska fullgöra kommunens uppgifter avseende äldre personer, personer med funktionsnedsättning och personer i behov av hälso- och sjukvård i hemmet. Uppdraget framgår av *Reglemente för Vård- och omsorgsnämnden*.

Nämnden ansvarar för boende, service och insatser i enlighet med socialtjänstlagen (SoL) och hälso- och sjukvårdslagen (HSL) samt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) samt insatser utifrån socialförsäkringsbalken gällande assistansersättning.

Ansvarsområdet omfattar korttidstillsyn för skolungdom över 12 år enligt LSS till vissa funktionshindrade. Även viss rehabilitering/habilitering och hjälpmedel ingår i ansvaret utifrån överenskommelse med Region Skåne.

Uppdraget omfattar också att lämna information och stöd till personer som vårdar eller stödjer närstående som är långvarigt sjuka eller är äldre och/eller har funktionsnedsättning.

Uppdraget innebär stöd, service och omvårdnad dygnet runt årets alla dagar.

Det finns ett ansvar utifrån reglementet för att anordna förebyggande verksamhet och att bedriva lunchrestauranger som subventionerar lunch för invånare över 65 år.

Nämnden ansvarar även för bostadsanpassningsbidrag samt vissa andra bidrag och subventioner inom ansvarsområdet. Ansvaret omfattar också att utarbeta förslag till planer/handlingsplaner och för att utarbeta förslag till taxor inom nämndens ansvarsområde.

Till stora delar styrs basuppdraget av lagar och regleringar vilket har stor påverkan vid förändringar.

Verksamheten styrs också av kompletterande lagstiftning och föreskrifter om bland annat sekretess, dokumentation och patientsäkerhet.

Vård- och omsorgsförvaltningens har cirka 2 700 anställda. Årligen ges vård och omsorg, stöd och service till cirka 3 700 brukare och närstående och förvaltningen omsätter ungefär 2,1 miljarder kronor. Verksamheten bedrivs i såväl kommunal som privat regi.

Vård- och omsorgsförvaltningen är en stor verksamhet med många brukare med omfattande vård- och omsorgsbehov.

VERKSAMHETENS OMFATTNING

Verksamhetstal per oktober 2021 och 2022	2021	2022	+/-
Hemvården			
Antal personer med beviljad hemtjänst - total avser alla typer av insats	2 909	2 951	42
Antal beslutade hemtjänsttimmar	76 595	80 515	3 920
Antal hemsjukvårdsinsatser	92 125	101 163	9 038
Särskilt boenden, antal lägenheter i budgeten (exkl. korttidslägenheter och växelvårdsplatser)			
Antal lägenheter i särskilt boende	755	751	-4
varav - intern regi i 14 boenden för äldre	581	578	-3
varav - extern regi i 4 boenden för äldre	174	173	-1
Antal personer i enskilt vårdhem i annan kommun	2	2	0
Verksamhetstal per oktober 2020 och 2021	2021	2022	+/-

Verksamhetstal per oktober 2021 och 2022	2021	2022	+/-
Antal personer som bor i bostad med särskild service, LSS 9:8 och 9:9	350	364	14
Antal personer med beslut om daglig verksamhet	451	463	12
Antal personer med beslut om personlig assistans enligt LSS och SFB	207	199	-8

Under 2023 tillkommer;

- Nytt äldreboende i Stångby med 50 lägenheter,
- Nibblegården korttidsenhet öppnar i september med 28 lägenheter,
- Höjeågården att omvandlas till äldreboende med 40 lägenheter,
- Boende LSS, en gruppboende med 6 lägenheter samt 10 servicelägenheter.

Siffrorna inkluderar externa utförare.

Organisation

Verksamhetsområden:

Särskilt boende för äldre – egen regi

Boende LSS – egen regi

Hemvård, rehabilitering och service för seniorer- egen regi

Stöd och aktivering för personer med funktionsnedsättning – egen regi

Myndighetsfunktionen

Stab:

HR Kommunikation

Kansli och Kvalitet

Ekonomi och Lokaler

Rekryteringsenheten

Serviceenheten

Förvaltningen har också en medicinskt ansvarig sjuksköterska, MAS.

Utförare i extern regi:

- Hemvård, LOV

- Särskilt boende för äldre

-LSS daglig verksamhet, LOV

- Boende LSS

- Ledsagar- och avlösarservice

- Personlig assistans

- Ledsagar- och avlösarservice

Förvaltningen har 2 medarbetare som svarar för krisberedskapsplanering utifrån kommunens fastställda process för krisberedskapsplanering (LEH-processen).

2 Arbetsprocess för att ta fram RSA

I det här avsnittet beskrivs den arbetsprocess och metod som använts för att ta fram risk- och sårbarhetsanalysen (RSA). RSA-processen är en del av kommunens övergripande beredskapsprocess, som syftar till att skapa ett sammanhängande och systematiskt arbete för alla krav i LEH (*Lagen om extraordinära händelser*).

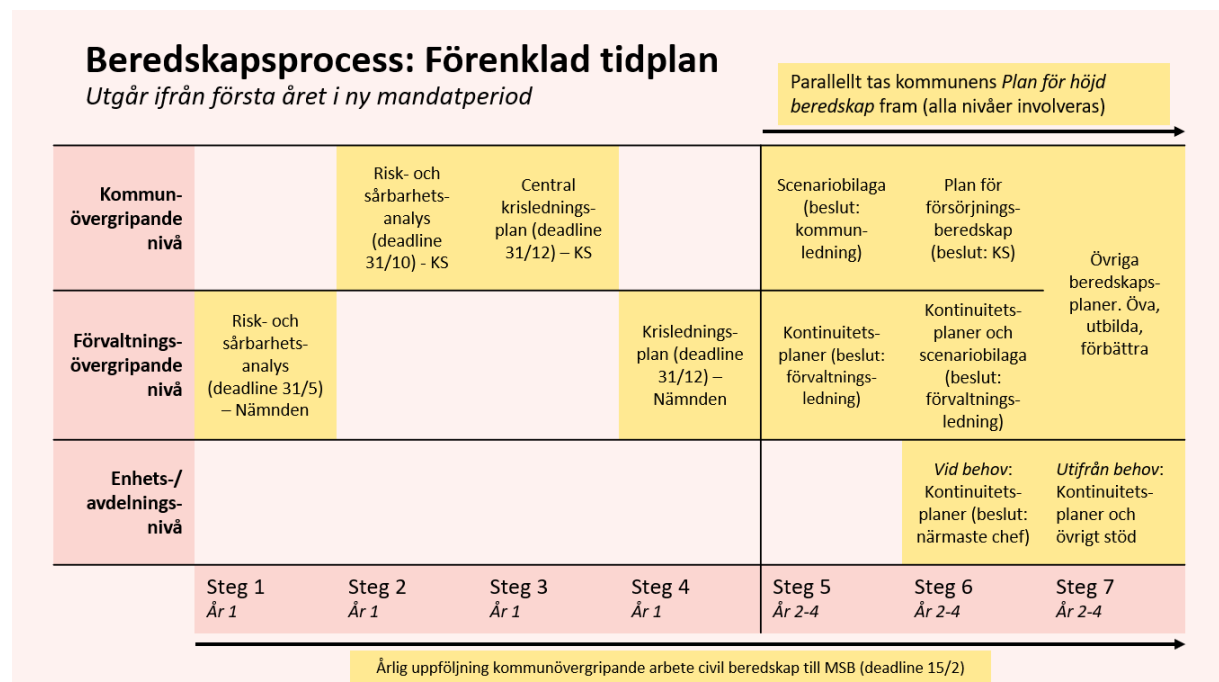
2.1 Kommunens övergripande beredskapsprocess

Lunds kommuns beredskapsprocess utgår ifrån att kommunens beredskapsarbete ska integreras i övriga kommunala processer, och att arbetet ska ske på ett systematiskt och likriktat sätt. De krav som lagstiftaren ställer (genom LEH) ska ses som stöd, inte hinder, för att kunna bygga en mer robust kommun, och nya utmaningar (eller krav) ska alltid kunna integreras i befintligt arbete.

Grunden i kommunens beredskapsprocess är risk- och sårbarhetsanalysen (RSA:n). Här analyserar vi *all* vår verksamhet och tar reda på vad som är samhällsviktigt, vilka beroenden som finns och vilka risker/sårbarheter som kan komma att störa verksamheten och/eller dess beroenden. RSA:n genomförs först i förvaltningarna, för att sedan sammanställas på kommunövergripande nivå.

Parallellt med RSA:n tas kommunens krisledningsplaner fram. Krisledningsplanen redovisar hur förvaltningen ska organiseras och arbeta vid en störning som är så omfattande att ordinarie verksamhet inte kan upprätthållas. Nämnderna beslutar om krisledningsplaner som gäller för förvaltningens ansvarsområde, och Kommunstyrelsen beslutar om den centrala krisledningsplanen som fastställer hur det kommunövergripande krisledningsarbetet ska organiseras.

När RSA:n och krisledningsplanerna tagits fram börjar arbetet med att revidera verksamheternas kontinuitetsplaner ("vad gör vi rent praktiskt om beroende x försvinner?") och scenariobilagor (stöd vid specifika typer av särskilt komplexa scenarier, till exempel pandemi, större elavbrott eller höjd beredskap). Dessa delar bygger vidare på information som förvaltningarna redan tagit fram i sin RSA och krisledningsplan. Förvaltningarna ska också, självklart, arbeta med den åtgärdsplan som identifierats i RSA:n.

Figur 1. Förenklad processschema över beredskapsprocessen.

Systemstöd

Kommunens beredskapsprocess bedrivs till stor del i en egenutvecklad modul i verksamhetssystemet Stratsys. Den egenutvecklade modulen (kallad RSA-modulen) finns på en separat databas, åtskild från kommunens "vanliga" Stratsys-modul (som ju används för kommunens övergripande styrnings- och ledningsarbete). RSA-modulen nås enbart av behörig, utbildad personal.

2.2 Metod för RSA

Lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (LEH) anger tydligt att kommunen ska genomföra en risk- och sårbarhetsanalys (RSA). I MSB:s RSA-föreskrifter (MSBFS 2015:5) finns till och med beskrivet vilka rubriker/områden som ska tas upp i den färdiga rapporten.

Vilken analysmetod som ska användas är däremot inte beskrivet, utan det är upp till varje aktör att hitta på något eget. Lunds kommuns RSA-metod består av fyra steg (plus ett "steg 0"), och tanken är att RSA-metoden ska vara så enkel men samtidigt så "matnyttig" som möjligt - den analys som tas fram i RSA:n ska kunna vidareutvecklas i de andra delarna i beredskapsprocessen (se avsnitt 2.1).

De fyra steg som går igenom för att ta fram RSA:n är:

- **Steg 1 - Identifiering av åtaganden:** Här identifierar vi vad verksamheten gör (dess åtaganden), vilken konsekvens ett avbrott i åtagandena leder till samt vilka åtaganden som är kritiska för att upprätthålla samhällsviktig verksamhet och vad dessa kritiska åtaganden är beroende av för att kunna bedrivas
- **Steg 2 - Analysera beroenden:** Här analyserar vi verksamhetens beroenden för att identifiera risker och sårbarheter, samt vad som kan göras (åtgärder) för att förebygga och hantera avbrott i beroendena
- **Steg 3 - Riskanalys (utifrån scenario):** Här analyserar vi specifika scenarion för att testa förvaltningens beredskap – vilken konsekvens får ett visst scenario på samhällsviktig verksamhet utifrån de risker och sårbarheter (farhågor) som lyfts i steg 1 och 2?
- **Steg 4 - Riskhantering (utifrån scenario):** Steget är en direkt fortsättning på steg 3. Här analyserar vi slutligen verksamhetens hantering av specifika scenarion, samt identifierar åtgärder som kan stärka hanteringsförmågan för just den här typen av scenario

RSA:ns fyra steg genomförs på verksamhetsområdesnivå, det vill säga, uppdelat utifrån förvaltningens olika verksamhetsinriktningar/verksamhetsansvar.

RSA-metoden består även av ett "steg 0" kallat *Allmän krisberedskap*. *Allmän krisberedskap* består av delarna *Förmåga till civil beredskap* (syftar till att skapa en överblick över förvaltningens allmänna beredskapsförmåga) och *Identifiering av samhällsviktig verksamhet* (syftar till att kartlägga vilka beredskapssektorer och beredskapsområden som kommunen bedriver verksamhet inom). Steg 0 består dock mest av ja/nej-frågor och inte så mycket djupgående analys, och kan därför göras närsomhelst under RSA-arbetet.

2.3 RSA-process i förvaltningen

Förvaltningens krisberedskapsplanerare har samordnat underlag för ledningsgruppens ställningstagande avseende en risk och sårbarhetsanalys. Risk och sårbarhetsanalysen som gjorts av förvaltningen är sekretessbelagd och mer omfattande. I arbetet för ta fram beslutsunderlag har förvaltningens krisberedskapsplanerare varit i kontakt med kommunkontorets beredskapssamordnare, medicinskt ansvarig sjuksköterska, objektsförvaltare IT, objektsledare telefoni, avgiftssamordnare och personal på vård- och omsorgsjouren.

Förvaltningens krisberedskapsplanerare har haft regelbundna avstämningar med den av kommunkontorets beredskapssamordnare som är utsedd att särskilt stödja vård- och omsorgsförvaltningen.

Förvaltningens ledningsgrupp har vid två tillfällen gått igenom de olika delarna av den RSA-analys som avser vård- och omsorgsförvaltningens verksamhet.

3 Sammanställning av resultat

I detta avsnitt redovisas en sammanställning av förvaltningens risk- och sårbarhetsanalys (RSA).

3.1 Samhällsviktig verksamhet inom förvaltningen

I det här avsnittet redovisas översiktligt vilken samhällsviktig verksamhet som förvaltningen har. Redovisningen utgår ifrån den nationella standarden, vilket innebär att kommunens verksamhetsområden har bedömts utifrån huruvida de bedriver verksamhet dels inom de så kallade *beredskapssektorerna*, och dels inom de så kallade *beredskapsområdena*.

Skillnaden mellan en beredskapssektor och ett beredskapsområde är att beredskapssektorn har en utpekad sektorsansvarig myndighet. Beredskapsområdena har alla aktörer gemensamt ansvar för att säkerställa.

Ett verksamhetsområde kan bedriva verksamhet inom ett eller flera sektorer/områden. Om verksamheten bedriver samhällsviktig verksamhet ska detta också speglas i de kritiska åtaganden som tas upp i nästa avsnitt (avsnitt 3.1.1).

Det är viktigt att komma ihåg att civil beredskap utgör ett av många samhällsperspektiv. Så bara för att en verksamhet inte räknas som kritisk inom beredskapsarbetet betyder det inte att den är oviktig ur andra perspektiv.

Nämnden bedriver samhällsviktig verksamhet inom beredskapssektor Hälsa, vård och omsorg. Förvaltningen har sex verksamhetsområden, varav alla utom Stöd och aktivering för personer med funktionsnedsättning bedöms som samhällsviktiga inom ovan nämnda beredskapssektor.

Verksamhetsområden:

Särskilt boende för äldre – egen regi

Boende LSS – egen regi

Hemvård, rehabilitering och service för seniorer- egen regi

Stöd och aktivering för personer med funktionsnedsättning – egen regi

Myndighetsfunktionen

Gemensam administration(stab)

Under pandemin arbetade förvaltningen med att identifiera nämndens samhällsviktiga verksamhet. Arbetet finns dokumenterat i förvaltningens pandemiplan, och kan ses som en välgrundad inriktning vid flera typer av samhällsstörning. De åtaganden (se nästa avsnitt) som identifierades som särskilt kritiska är:

- Boende för äldre
- Hemvård
- Korttidsenhet och rehabilitering enl. SoL
- Grupp/serviceboende LSS för vuxna och barn
- Vård- och omsorgsjouren
- Serviceenheten
- Delar av myndighetsfunktionen
- Rekryteringsenheten.
- Korttidstillsyn (om skolan är öppen)

Område	Bedriver ni verksamhet inom...	Välj ja/nej
1. Beredskapssektorer (med utpekad beredskapsansvarig myndighet). Bedöm ifall verksamhet (grunduppdrag) bedrivs inom respektive sektor.	Ekonomisk säkerhet? Ansvarig myndighet: Försäkringskassan. Innefattar utbetalning av ersättning (bistånd, pension, socialförsäkring m.m.), ekonomisk trygghet för den enskilda.	
	Elektroniska kommunikationer och post? Ansvarig myndighet: Post- och telestyrelsen. Innefattar telefoni (mobil och fast), internet, radiokommunikation, distribution av post, produktion och distribution av dagstidningar, webbaserad information, nyheter och samhällsinformation.	
	Energiförsörjning? Ansvarig myndighet: Energimyndigheten. Innefattar produktion av el, distribution av el, produktion och distribution av fjärrvärme, produktion och distribution av bränslen och drivmedel m.m.	
	Finansiella tjänster? Ansvarig myndighet: Finansinspektionen. Innefattar betalningsförmedling, tillgång till kontanter, finansiering och sparande, centrala betalningssystemet, värdepappershandel; skadereglering och utbetalning av försäkringsersättning m.m.	

Område	Bedriver ni verksamhet inom...	Välj ja/nej
	<p>Försörjning av grunddata? Ansvarig myndighet: Skatteverket. Innefattar verksamhet som ansvarar för grunddata om person, företag, fastighetsinformation, geografisk information och positionering och att denna ska vara tillgänglig för samhällsviktiga aktörer oavsett vad som händer.</p>	<p>2 st</p> <p>■ Ja ■ Nej</p>
	<p>Hälsa, vård och omsorg? Ansvarig myndighet: Socialstyrelsen. Innefattar akutsjukvård, läkemedels- och materieförsörjning, omsorg funktionshindrade och äldre, primärvård, psykiatri, tandvård, socialtjänst, smittskydd för djur och människor m.m.</p>	<p>3 st</p> <p>■ Ja ■ Nej</p>
	<p>Livsmedelsförsörjning och dricksvatten? Ansvarig myndighet: Livsmedelsverket. Innefattar dricksvattens- och avloppshantering, livsmedelsdistribution, livsmedelskontroll, livsmedelstillverkning, måltidsverksamhet, avfallshantering.</p>	<p>5 st</p> <p>■ Ja ■ Nej</p>
	<p>Ordning och säkerhet? Ansvarig myndighet: Polismyndigheten. Innefattar domstolsväsendet, åklagarverksamhet, kriminalvård, kustbevakning, polis, tullkontroll, gränsskydd och immigrationskontroll, bevaknings- och säkerhetsverksamhet.</p>	<p>6 st</p> <p>■ Nej</p>

Område	Bedriver ni verksamhet inom...	Välj ja/nej
	<p>Räddningstjänst och skydd av civilbefolkningen? Ansvarig myndighet: Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. Innefattar räddningstjänstverksamhet, varning och alarmering (ledningscentraler och varningar till allmänheten), verksamhet som ska hantera inkvartering, utrymning, samt verksamhet som ska hantera/röja farliga ämnen m.m.</p>	 <p>6 st</p> <p>Nej</p>
	<p>Transporter? Ansvarig myndighet: Trafikverket. Innefattar flygtransport, järnvägstransport, sjötransport, vägtransport, kollektivtrafik m.m.</p>	 <p>6 st</p> <p>Nej</p>
<p>2. Övriga beredskapsområden (har ingen beredskapsansvarig myndighet). Bedöm ifall verksamhet (grunduppdrag) bedrivs inom respektive område.</p>	<p>Cybersäkerhet? Innefattar verksamhet för att koordinera arbetet för att förebygga, upptäcka och hantera cyberangrepp och andra IT-incidenter, samt förmedla råd/stöd inom området m.m.</p>	 <p>6 st</p> <p>Nej</p>
	<p>Migration? Innefattar hantering av flyktingströmmar inom Sverige och från andra länder.</p>	 <p>6 st</p> <p>Nej</p>

Område	Bedriver ni verksamhet inom...	Välj ja/nej
	<p>Offentlig förvaltning? <i>Innefattar lokal ledning, regional ledning, nationell ledning, begravningsverksamhet, diplomatisk och konsulär verksamhet m.m</i></p>	 <p>5 st</p> <p>■ Ja ■ Nej</p>
	<p>Psykologiskt försvar? <i>Innefattar verksamhet som syftar till att värna det öppna och demokratiska samhället, den fria åsiktsbildningen samt Sveriges frihet och oberoende genom att identifiera, analysera, möta och förebygga otillbörlig informationspåverkan m.m.</i></p>	 <p>6 st</p> <p>■ Nej</p>
	<p>Skola och förskola? <i>Innefattar förskola, grundskola, grundsärskola, fritidsverksamhet, gymnasieskola och övrig utbildning som säkerställer personalförsörjning till samhällsviktig verksamhet. Även forskning som syftar till att förebygga/hantera samhällsstörningar.</i></p>	 <p>6 st</p> <p>■ Nej</p>
	<p>Övriga stödfunktioner till samhällsviktig verksamhet (verksamhet som stöttar något av ovanstående områden)? <i>Stödfunktioner som samhällsviktig verksamhet är särskilt beroende av för att kunna upprätthållas på en acceptabel nivå. Kan även vara stöd till verksamhet utanför kommunens organisation.</i></p>	 <p>4 st</p> <p>■ Ja ■ Nej</p>

Område	Bedriver ni verksamhet inom...	Välj ja/nej
3. Bedömer ni att verksamhetsområdet är samhällsviktigt?	<p>Definition av samhällsviktig verksamhet: Verksamhet, tjänst eller infrastruktur som upprätthåller och/eller säkerställer samhällsfunktioner som är nödvändiga för samhällets grundläggande behov, värden eller säkerhet.</p> <p><i>Samhällets skyddsvärden är:</i> Människors liv och hälsa Samhällets funktionalitet Demokrati, rättssäkerhet och mänskliga fri- och rättigheter Miljö- och ekonomiska värden Nationell suveränitet</p>	<p>1 st</p> <p>Ja Nej</p>

3.1.1 Förvaltningens kritiska åtaganden

En verksamhet har alltid ett antal åtaganden - uppgifter som det ligger på just den verksamheten att lösa. Ett "åtagande" kan ses som en avgränsad del av verksamhetens basuppdrag (kärnverksamhet), vilket fastställs främst i nämndens reglemente, men också genom nationell lagstiftning och andra styrdokument. Åtagandet utgörs av ett specifikt syfte, process, lagstiftning och/eller styrdokument inom basuppdraget, och är för det mesta ganska övergripande (till exempel "Bedriva grundskola" eller "Hantera föreningsansökningar").

Inom civil beredskap avgör åtagandena huruvida ett verksamhetsområde är samhällsviktigt. Även om verksamheten bara har ett kritiskt åtagande, räknas hela verksamhetsområdet som samhällsviktigt (se föregående avsnitt). I det fördjupande arbetet (som görs efter att RSA:n är klar) delar man upp och prioriterar de kritiska åtagandena ytterligare.

För att ta reda på om ett åtagande räknas som kritiskt används följande frågeställningar:

- Vilken konsekvens får ett avbrott i just det här åtagandet på samhällets skyddsvärden?
- Vad är åtagandets acceptabla avbrottstid? (alltså: om vi bara slutar göra åtagandet - det har inte hänt något särskilt - hur lång tid tar det då innan det blir svårt att upprätthålla samhällsviktig verksamhet?)

De åtaganden som identifieras som kritiska ska också kartläggas utifrån vilka beroenden de har ("vad behöver vi för att kunna genomföra det här åtagandet?"). Analysen av beroendena fördjupas i steg 2 (se nästa avsnitt).

För att undvika en lång text-tabell har antalet åtaganden summerats och redovisas bara översiktligt nedan. Det viktiga är att notera hur många kritiska åtaganden som motiverar att verksamhetsområdet bedöms som samhällsviktigt.

Verksamhetsområde	Kritiska åtaganden (antal)	Icke-kritiska åtaganden (antal)	Totalt antal
Myndighetsfunktion	3	4	7
Hemvård, rehabilitering och service för seniorer	5	7	12
Boende LSS	2		2
Särskilt boende för äldre	2	1	3
Stöd och aktivering för personer med funktionsnedsättning		3	3
Gemensam administration VoO	5	1	6
Totalt för förvaltningen	17	16	33

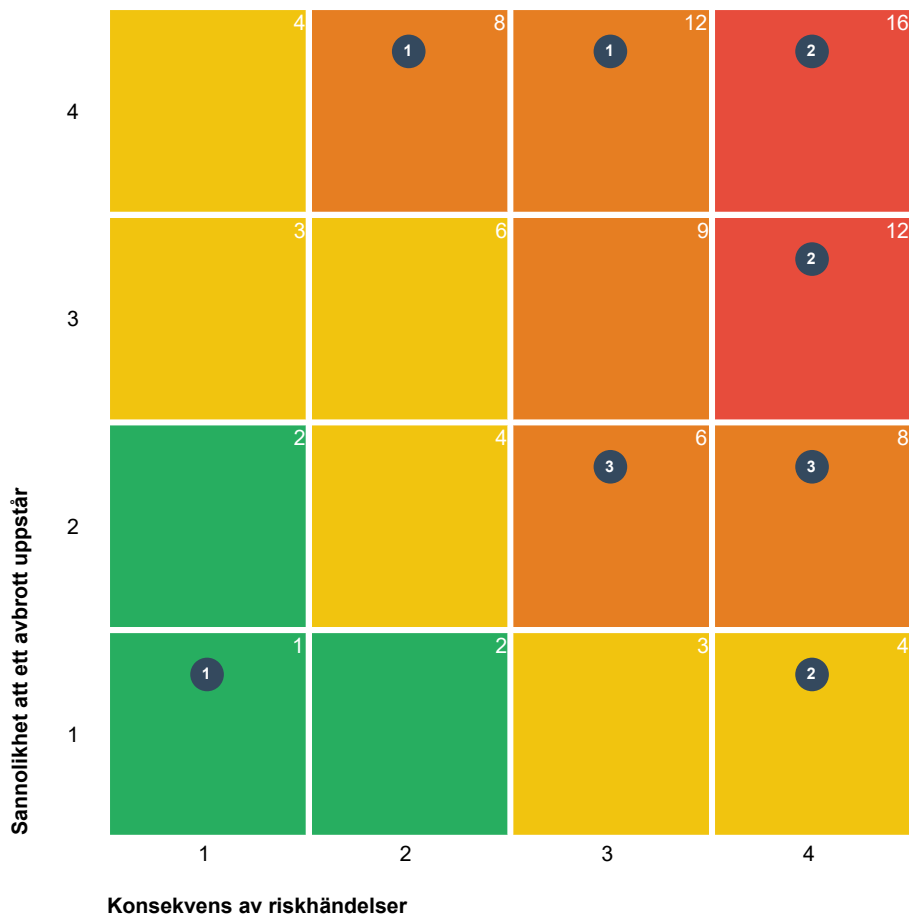
3.2 Förvaltningens kritiska beroenden

I det här avsnittet redovisas förvaltningens beroenden (baserat på den samhällsviktiga verksamhet som finns, se avsnitt 3.1). Tänk på att beroendena analyseras som helheter ("IT-system" ska alltså ses som ett sammanhängande beroende, oavsett hur många IT-system verksamheten har). Beroenden anges bara en gång per verksamhetsområde, oavsett hur många kritiska åtaganden inom verksamhetsområdet som angett beroendet.

De frågor som beroendena analyserats utifrån är:

- Hur länge kan verksamheten vara utan beroendet innan verksamheten blir allvarigt påverkad? (alltså, beroendets acceptabla avbrottstid)
- Vilka risker (mer sannolika/mindre sannolika) skulle kunna leda till avbrott i beroendet?
- Hur sannolikt är det att ett avbrott faktiskt sker?
- Vilket konsekvensvärde har ett avbrott som överskrider den acceptabla avbrottstiden för verksamheten?
- Hur kritiskt är beroendet för verksamheten?
- Vilken hanteringsförmåga finns idag för att hantera ett avbrott?
- Vilka åtgärder kan genomföras för att göra beroendet mer robust?

Alla frågor förutom de två sista ska analyseras utifrån perspektivet att det inte finns någon backup (även om så är fallet idag).

4 Mycket hög risk 8 Hög risk 2 Medelhög risk 1 Låg risk Totalt: 15

	Sannolikhet att ett avbrott uppstår	Konsekvens av riskhändelser
Mycket hög risk	4 Sannolikt (Avbrott kommer sannolikt att inträffa och kan inträffa ofta)	Mycket allvarlig/Katastrofal (Avbrott får i princip inte inträffa eftersom konsekvensen för verksamheten är mycket stor)
Hög risk	3 Möjligt (Avbrott kan sannolikt inträffa, men bara ibland)	Allvarlig/Kännbar (Avbrott uppfattas som mycket besvärande för verksamheten, konsekvensen för verksamheten är relativt stor)
Medelhög risk	2 Mindre sannolikt (Avbrott skulle kunna inträffa vid något tillfälle)	Lindrig (Avbrott uppfattas som störande men hanterbart för verksamheten, och mindre konsekvenser kan uppstå)
Låg risk	1 Osannolikt (Avbrott skulle endast kunna inträffa vid exceptionella förhållanden)	Försumbar (Avbrottet är i princip obetydligt för verksamheten)

Vård- och omsorgsnämnden har flera omfattande, samhällsviktiga verksamhetsområden. Det innebär att nämnden också har ett flertal kritiska beroenden. I tabellen redovisas mer utförligt hur respektive verksamhetsområde förhåller sig till sina beroenden. Flera beroenden är dock samma, varför en nämndövergripande sammanställning kan göras:

Personal: Vård- och omsorgsförvaltningen är en verksamhet där personal utgör ett mycket kritiskt beroende. Det finns också behov av specifik kompetens för många av personalens arbetsuppgifter, legitimationskrav kan leda till svårigheter att ersätta ordinarie personal vid bortfall. Förvaltningen har tagit fram kontinuitetsplaner med prioriterade arbetsuppgifter för kritiska yrkesgrupper vid personalbortfall.

Förvaltningen har även beredskap för utbildning av personal vid stort personalbortfall. Tex Plan för mottagande och introduktion av nya medarbetare vid hög personalfrånvaro och dokument Arbetsuppgifter och introduktion för tillfällig personal vid kris inom äldreomsorgen.

Läkemedel och sjukvårdsmaterial: Region Skåne har upprättat en rutin vid problem med läkemedelsåtkomst och rutinen omfattar även kommunerna. Avseende skyddsutrustning har förvaltningen upprättat ett 3-månaderslager.

Medicintekniska produkter och hjälpmedel: Avseende kvalificerad medicinteknisk utrustning som förskrivs av Region Skåne är det Region Skåne som har ansvaret att de fungerar. Behov av el kan vara avgörande. Det saknas tillgång till reservkraft både i hemmen och på särskilda boenden. Avseende liftrar finns även tillgång till liftrar som inte är eldrivna på de särskilda boendena.

IT: Störning av IT innebär allvarliga konsekvenser för verksamheterna, men förvaltningen har kontinuitetsplaner för delar av vissa IT-system, och viss kritisk information skrivs även ut. Förvaltningen har många brukare med trygghetslarm, de har batteri men batteritiden, särskilt på positioneringslarmen, är begränsad.

Elavbrott: Elavbrott kan medföra att medicinteknisk utrustning inte fungerar vilket kan leda till behov av evakuering av brukare i olika boendeformer. Förvaltningen har under fler års tid lyft behov av reservkraft till särskilda boenden.

Transport och drivmedel: Förvaltningen har enligt gällande riktlinjer för Lunds kommun en stor del eldrivna fordon eller fordon som drivs med biogas. Det innebär att de inte går att ladda/tanka biogas för flertalet fordon vid elavbrott. Det går till skillnad för fordon som drivs med bensin eller diesel inte att lagra drivmedel för fordon som drivs med el eller biogas. Hur fordon ska kunna föras fram vid elavbrott är en fråga som Kommunkontoret har vid möte med förvaltningen hösten 2022 uppgett att de ska arbeta med frågan centralt.

Avseende framkomlighet med fordon vid oväder ska avtal skrivas med bönder för att VoO ska kunna få hjälp. Markentreprenad arbetar med att ta fram avtal till vård- och omsorgsförvaltningen som ska vara klara inför nästa vintersäsong 2023/2024.

Livsmedel: Livsmedel är ett kritisk beroende där verksamheterna är beroende av framförallt

Serviceförvaltningen. Ett arbete för att stärka kommunens försörjningsberedskapsförmåga har dock dragit igång med kommunkontoret som samordnande.

Vatten: Även vatten är ett kritiskt beroende. Lunds kommun har VA Syd som vattendistributör, och dessa ansvarar för att det finns en nödvattenplan. Förvaltningen har tidigare lämnat in uppgifter till kommunkontoret om lämplig placering av nödvattentankar.

Externa utförare: Förvaltningen har flertal externa utförare, de har enligt avtal ansvar att upprätthålla verksamheten även vid kris. De externa utförarna åtar sig att utföra uppdraget även under höjd beredskap, krig, katastrof eller kris i samma utsträckning som kommunens interna regi samt vid behov medverka i kommunens beredskapsplanering under fredstid.

Utförare i extern regi:

- Hemvård, LOV
- Särskilt boende för äldre
- LSS daglig verksamhet, LOV
- Boende LSS
- Ledsagar- och avlösarservice
- Personlig assistans
- Ledsagar- och avlösarservice

Beroenden som identifierats	Verksamhetsområde	Vem förvaltar beroendet?	Sannolikhet att det uppstår ett avbrott i beroendet	Konsekvensnivå vid avbrott/bortfall	Är beroendet kritiskt för den samhällsviktiga verksamheten?
EI			Möjligt	 Mycket allvarligt	 Avgörande
EI	<i>Myndighetsfunktion</i>	En extern aktör Kommunalt bolag	Möjligt	 Allvarligt	 Kritiskt
EI	<i>Hemvård, rehabilitering och service för seniorer</i>	En extern aktör Kommunalt bolag	Möjligt	 Mycket allvarligt	 Avgörande
EI	<i>Boende LSS</i>	En extern aktör Kommunalt bolag	Möjligt	 Mycket allvarligt	 Avgörande
EI	<i>Särskilt boende för äldre</i>	En extern aktör Kommunalt bolag	Möjligt	 Mycket allvarligt	 Avgörande
EI	<i>Gemensam administration VoO</i>	En extern aktör Kommunalt bolag	Möjligt	 Allvarligt	 Kritiskt
Externa utförare			Osannolikt	 Mycket allvarligt	 Avgörande
Externa utförare	<i>Hemvård, rehabilitering och service för seniorer</i>	En extern aktör	Mindre sannolikt	 Mycket allvarligt	 Avgörande
Externa utförare	<i>Boende LSS</i>		Osannolikt	 Mycket allvarligt	 Avgörande
Externa utförare	<i>Särskilt boende för äldre</i>		Osannolikt	 Mycket allvarligt	 Avgörande

Beroenden som identifierats	Verksamhetsområde	Vem förvaltar beroendet?	Sannolikhet att det uppstår ett avbrott i beroendet	Konsekvensnivå vid avbrott/bortfall	Är beroendet kritiskt för den samhällsviktiga verksamheten?
Finansiella tjänster			Osannolikt	 Försumbart	 Inte kritiskt
Finansiella tjänster	<i>Myndighetsfunktion</i>	Den egna förvaltningen	Osannolikt	 Försumbart	 Inte kritiskt
Fordon			Mindre sannolikt	 Allvarligt	 Kritiskt
Fordon	<i>Myndighetsfunktion</i>	En annan förvaltning	Mindre sannolikt	 Allvarligt	 Inte kritiskt
Fordon	<i>Hemvård, rehabilitering och service för seniorer</i>	En annan förvaltning	Mindre sannolikt	 Allvarligt	 Avgörande
Fordon	<i>Boende LSS</i>	En annan förvaltning	Mindre sannolikt	 Allvarligt	 Kritiskt
Fordon	<i>Särskilt boende för äldre</i>	En annan förvaltning	Mindre sannolikt	 Allvarligt	 Kritiskt
Fordon	<i>Gemensam administration VoO</i>	En annan förvaltning	Mindre sannolikt	 Allvarligt	 Kritiskt
Information, från andra			Möjligt	 Mycket allvarligt	 Avgörande
Information, från andra	<i>Myndighetsfunktion</i>	Den egna förvaltningen En extern aktör	Möjligt	 Allvarligt	 Avgörande
Information, från andra	<i>Hemvård, rehabilitering och service för seniorer</i>	En annan förvaltning En extern aktör	Möjligt	 Mycket allvarligt	 Avgörande
Information, från andra	<i>Boende LSS</i>	En annan förvaltning En extern aktör	Möjligt	 Mycket allvarligt	 Avgörande
Information, från andra	<i>Särskilt boende för äldre</i>	En annan förvaltning En extern aktör	Möjligt	 Mycket allvarligt	 Avgörande
IT-system		Den egna förvaltningen	Sannolikt	 Mycket allvarligt	 Avgörande

Beroenden som identifierats	Verksamhetsområde	Vem förvaltar beroendet?	Sannolikhet att det uppstår ett avbrott i beroendet	Konsekvensnivå vid avbrott/bortfall	Är beroendet kritiskt för den samhällsviktiga verksamheten?
IT-system	<i>Myndighetsfunktion</i>	Den egna förvaltningen	Sannolikt	 Mycket allvarligt	 Avgörande
IT-system	<i>Hemvård, rehabilitering och service för seniorer</i>	Den egna förvaltningen	Sannolikt	 Mycket allvarligt	 Avgörande
IT-system	<i>Boende LSS</i>	Den egna förvaltningen	Sannolikt	 Mycket allvarligt	 Avgörande
IT-system	<i>Särskilt boende för äldre</i>	Den egna förvaltningen	Sannolikt	 Mycket allvarligt	 Avgörande
IT-system	<i>Gemensam administration VoO</i>	Den egna förvaltningen	Sannolikt	 Mycket allvarligt	 Avgörande
Livsmedel			Osannolikt	 Mycket allvarligt	 Avgörande
Livsmedel	<i>Hemvård, rehabilitering och service för seniorer</i>	Den egna förvaltningen En annan förvaltning En extern aktör	Osannolikt	 Mycket allvarligt	 Avgörande
Livsmedel	<i>Boende LSS</i>	En extern aktör	Osannolikt	 Mycket allvarligt	 Avgörande
Livsmedel	<i>Särskilt boende för äldre</i>	Den egna förvaltningen En annan förvaltning En extern aktör	Osannolikt	 Mycket allvarligt	 Avgörande
Lokal			Mindre sannolikt	 Allvarligt	 Kritiskt
Lokal	<i>Myndighetsfunktion</i>	En annan förvaltning	Mindre sannolikt	 Försumbart	 Inte kritiskt
Lokal	<i>Hemvård, rehabilitering och service för seniorer</i>	En annan förvaltning	Mindre sannolikt	 Mindre allvarligt	 Kritiskt
Lokal	<i>Boende LSS</i>	En annan förvaltning	Mindre sannolikt	 Allvarligt	 Kritiskt
Lokal	<i>Särskilt boende för äldre</i>	En annan förvaltning	Mindre sannolikt	 Allvarligt	 Kritiskt
Lokal	<i>Gemensam administration VoO</i>		Osannolikt	 Försumbart	 Inte kritiskt

Beroenden som identifierats	Verksamhetsområde	Vem förvaltar beroendet?	Sannolikhet att det uppstår ett avbrott i beroendet	Konsekvensnivå vid avbrott/bortfall	Är beroendet kritiskt för den samhällsviktiga verksamheten?
Läkemedel			Mindre sannolikt	 Mycket allvarligt	 Avgörande
Läkemedel	<i>Hemvård, rehabilitering och service för seniorer</i>	En extern aktör	Mindre sannolikt	 Mycket allvarligt	 Avgörande
Läkemedel	<i>Boende LSS</i>	En extern aktör	Mindre sannolikt	 Mycket allvarligt	 Avgörande
Läkemedel	<i>Särskilt boende för äldre</i>	En extern aktör	Mindre sannolikt	 Mycket allvarligt	 Avgörande
Nyckelfunktioner (specifik kompetens)			Möjligt	 Mycket allvarligt	 Avgörande
Nyckelfunktioner (specifik kompetens)	<i>Myndighetsfunktion</i>	Den egna förvaltningen	Osannolikt	 Allvarligt	
Nyckelfunktioner (specifik kompetens)	<i>Hemvård, rehabilitering och service för seniorer</i>	Den egna förvaltningen	Sannolikt	 Mycket allvarligt	 Avgörande
Nyckelfunktioner (specifik kompetens)	<i>Boende LSS</i>	Den egna förvaltningen	Sannolikt	 Mycket allvarligt	 Avgörande
Nyckelfunktioner (specifik kompetens)	<i>Särskilt boende för äldre</i>	Den egna förvaltningen	Sannolikt	 Mycket allvarligt	 Avgörande
Personal			Osannolikt	 Mycket allvarligt	 Avgörande
Personal	<i>Myndighetsfunktion</i>	Den egna förvaltningen	Osannolikt	 Allvarligt	 Avgörande
Personal	<i>Hemvård, rehabilitering och service för seniorer</i>		Osannolikt	 Mycket allvarligt	 Avgörande
Personal	<i>Boende LSS</i>	Den egna förvaltningen	Osannolikt	 Mycket allvarligt	 Avgörande

Beroenden som identifierats	Verksamhetsområde	Vem förvaltar beroendet?	Sannolikhet att det uppstår ett avbrott i beroendet	Konsekvensnivå vid avbrott/bortfall	Är beroendet kritiskt för den samhällsviktiga verksamheten?
Personal	<i>Särskilt boende för äldre</i>	Den egna förvaltningen	Osannolikt	 Mycket allvarligt	 Avgörande
Personal	<i>Gemensam administration VoO</i>		Osannolikt	 Mycket allvarligt	 Avgörande
Specifika verktyg (fysiska)			Sannolikt	 Mindre allvarligt	 Inte kritiskt
Specifika verktyg (fysiska)	<i>Särskilt boende för äldre</i>	Den egna förvaltningen	Sannolikt	 Mindre allvarligt	 Inte kritiskt
Telefoni			Mindre sannolikt	 Allvarligt	 Kritiskt
Telefoni	<i>Myndighetsfunktion</i>	En extern aktör	Mindre sannolikt	 Allvarligt	 Avgörande
Telefoni	<i>Hemvård, rehabilitering och service för seniorer</i>	En extern aktör	Mindre sannolikt	 Mycket allvarligt	 Avgörande
Telefoni	<i>Boende LSS</i>	En extern aktör	Mindre sannolikt	 Allvarligt	 Kritiskt
Telefoni	<i>Särskilt boende för äldre</i>	En extern aktör	Mindre sannolikt	 Allvarligt	 Kritiskt
Telefoni	<i>Gemensam administration VoO</i>	En annan förvaltning En extern aktör	Mindre sannolikt	 Allvarligt	 Kritiskt
Hårdvara (datorer, telefoner, annan teknisk utrustning)			Mindre sannolikt	 Mycket allvarligt	 Avgörande
Hårdvara (datorer, telefoner, annan teknisk utrustning)	<i>Myndighetsfunktion</i>	En annan förvaltning	Mindre sannolikt	 Mycket allvarligt	 Avgörande
Hårdvara (datorer, telefoner, annan teknisk utrustning)	<i>Hemvård, rehabilitering och service för seniorer</i>	En annan förvaltning	Mindre sannolikt	 Mycket allvarligt	 Avgörande

Beroenden som identifierats	Verksamhetsområde	Vem förvaltar beroendet?	Sannolikhet att det uppstår ett avbrott i beroendet	Konsekvensnivå vid avbrott/bortfall	Är beroendet kritiskt för den samhällsviktiga verksamheten?
Hårdvara (datorer, telefoner, annan teknisk utrustning)	Boende LSS	En annan förvaltning	Mindre sannolikt	 Mycket allvarligt	 Avgörande
Hårdvara (datorer, telefoner, annan teknisk utrustning)	Särskilt boende för äldre	En annan förvaltning	Mindre sannolikt	 Mycket allvarligt	 Avgörande
Hårdvara (datorer, telefoner, annan teknisk utrustning)	Gemensam administration VoO	En annan förvaltning	Mindre sannolikt	 Mycket allvarligt	 Avgörande
Larm/Bevakning			Sannolikt	 Allvarligt	 Kritiskt
Larm/Bevakning	Hemvård, rehabilitering och service för seniorer	Den egna förvaltningen	Sannolikt	 Mycket allvarligt	 Avgörande
Larm/Bevakning	Boende LSS	Den egna förvaltningen	Sannolikt	 Allvarligt	 Kritiskt
Larm/Bevakning	Särskilt boende för äldre	Den egna förvaltningen	Sannolikt	 Allvarligt	 Kritiskt

3.3 Identifierade och analyserade riskhändelser

Utifrån analyserna i RSA-metodens steg 1 (identifiera åtaganden) och steg 2 (analysera beroenden) ska det plockas ut områden som förvaltningen behöver gräva lite djupare i, till exempel för att man inte får en helhetsbild bara av att titta på ett enskilt beroende. Denna fördjupning görs i form av *riskscenarion*.

I Lunds kommun formulerar kommunkontoret 2-4 centrala riskscenarier som alla förvaltningar ska analysera. Utöver dessa kommungemensamma scenarier kan förvaltningen ta fram lokala scenarier som bara den egna förvaltningen analyserar.

De centralt framtagna scenarierna fokuserar i år på vattenavbrott och på intern social oro. Tanken med vattenavbrottsscenariot har varit att - parallellt med att kommunen tar fram en ny nödvattenplan - få en bild över hur väl förvaltningarna faktiskt kan hantera ett avbrott i vattenförsörjningen. Scenariot liknar de vattenavbrottshändelser som skett i andra kommuner i Sverige under det senaste året.

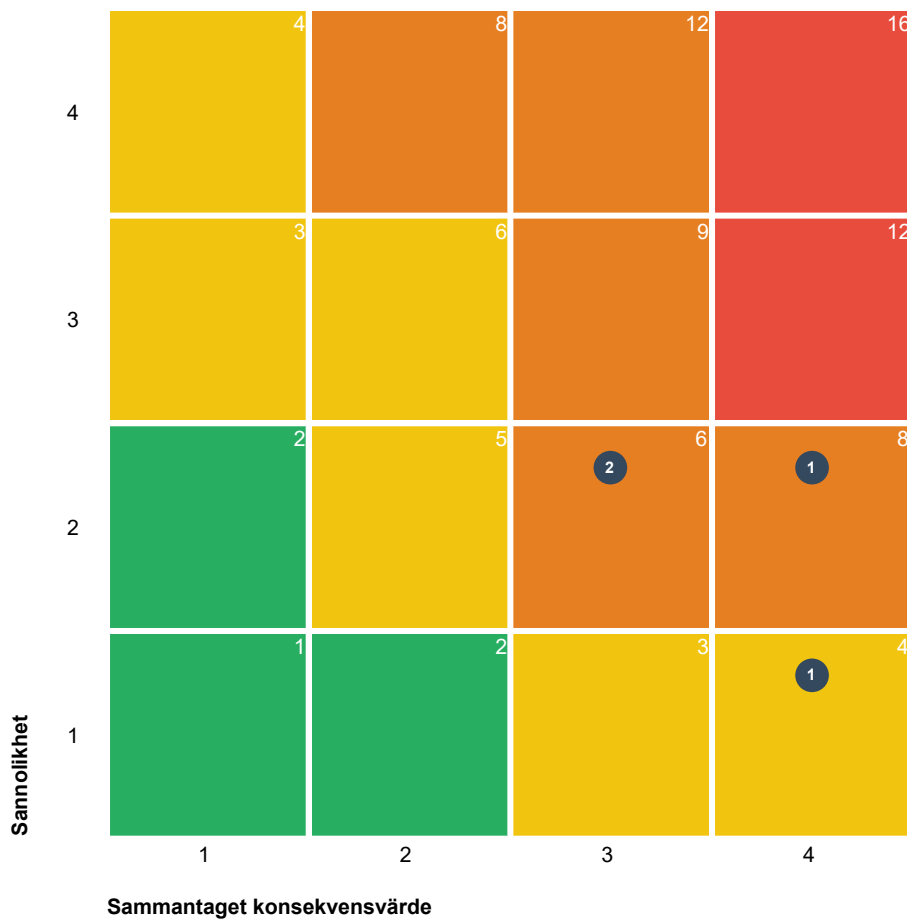
Tanken med social oro-scenariot har varit att fördjupa hur förvaltningarna förhåller sig till det oroliga omvärldsläge som råder. Hur påverkar inflation och osäkerhet våra medarbetare, om vi drar den sociala oron till sin spets? Hur hanterar vi detta på ett bra sätt, så att oron inte eskalerar ytterligare?

Vård- och omsorgsförvaltningen har valt att inte identifiera några egna riskscenarier. Under våren 2022 skickade dock kommunkontoret ut två IT-relaterade riskscenarier, som var möjliga att även lägga in i risk- och sårbarhetsanalysen. Förvaltningen har redovisat dessa till kommunkontoret separat i maj 2022.

Två scenarier som skulle kunna leda till stora störningar för förvaltningen, men som inte anses aktuella att fördjupa i nuläget är:

Pandemi: Förvaltningen har erfarenhet av hur smittspridning kan begränsas och beredskap för hur behovet av personal kan säkerställas vid pandemi. Förvaltningen har tagit fram kontinuitetsplaner med prioritering av arbetsuppgifter för kritiska yrkeskategorier.

Värmebölja: Förvaltningen har tillgång till rutiner framtagna av Region Skåne.

3 Medelhög risk 1 Hög risk Totalt: 4

	Sannolikhet	Sammanlagt konsekvensvärde
Mycket hög risk		
Medelhög risk		
Hög risk	4	Mycket allvarig/Katastrofal (Händelsen får i princip inte inträffa eftersom konsekvensen för verksamheten kan vara mycket stor)
Låg risk		

3	Möjlig (Den oönskade händelsen kan sannolikt inträffa men bara ibland)	Allvarlig (Händelsen uppfattas som besvärande för verksamheten, konsekvensen för verksamheten stor)
2	Mindre sannolik (Den oönskade händelsen skulle kunna inträffa vid något tillfälle)	Lindrig (Händelsen uppfattas som störande, men hanterbar, för verksamheten, och mindre konsekvenser kan uppstå)
1	Osannolik (Den oönskade händelsen skulle endast kunna inträffa vid exceptionella förhållanden)	Försumbar (Händelsen är i princip obetydlig för verksamheten)

Riskscenario	Sannolikhet att scenariot sker	Scenariots genomsnittliga konsekvens för verksamheterna (utifrån konsekvensområde)	Hur väl kan ni hantera scenariot idag?
<p>Bortfall i kommunens IT-system</p> <p>En torsdagsmorgon får era användare problem med att ansluta till organisationens nätverk. Samtalen om liknande problem strömmar in. Det vanligaste problemet är att användarkonton inte fungerar och att nätverket är långsamt. Spridningen inom organisationen är lavinartad. Orsaken till problemet är oklar. Möjligen kan det vara en överbelastningsattack eller virusangrepp. Det blir omöjligt att komma åt nätverket. Detta medför att alla interna system som förvaltningen använder blir obrukbara. Däremot funkar internet utanför organisationen och det går exempelvis att ringa med privata telefoner och använda privata datorer eller plattor.</p>	Mindre sannolik	<p>Konsekvens på människa (målgrupper)</p> <p> Mycket Allvarlig Konsekvens på verksamhetens funktionalitet</p> <p> Mycket allvarlig Konsekvens på egendom</p> <p> Mindre allvarlig Konsekvens på förtroende</p> <p> Allvarlig Konsekvens på ekonomi</p> <p> Allvarlig</p>	 Kan hanteras till stor del
<p>Bortfall av Internet</p> <p>En tisdagsmorgon får era användare problem med att koppla upp sig och logga in. Fler och fler medarbetare upplever problem och kommer inte åt viktiga verksamhetssystem. Snabbt upptäcks det att problemet inte är begränsat till lunds kommun utan är ett nationellt problem och är effekterna av en attack mot Sverige och landets digitala infrastruktur. Detta innebär att, utöver de resurser som används på lunds kommun, kommer man inte kunna använda internet på privata enheter som mobiler, datorer och plattor.</p>	Osannolik	<p>Konsekvens på människa (målgrupper)</p> <p> Mycket Allvarlig Konsekvens på verksamhetens funktionalitet</p> <p> Mycket allvarlig Konsekvens på egendom</p> <p> Mindre allvarlig Konsekvens på förtroende</p>	 Kan hanteras till stor del

Riskscenario	Sannolikhet att scenariot sker	Scenariots genomsnittliga konsekvens för verksamheterna (utifrån konsekvensområde)	Hur väl kan ni hantera scenariot idag?
		 Allvarlig Konsekvens på ekonomi	
<p>Vattenbortfall efter stor vattenläcka</p> <p>En måndag eftermiddag i maj leder ett underhållsarbete till att en huvudledning utanför Ringsjöverket går sönder och att all vattendistribution omedelbart måste stängas av. Drabbade områden är Lund, Stångby, Flyingeby och Södra Sandby – ett område med ca 100 000 invånare. Kommunen och VA Syd börjar omedelbart ställa ut nödvattentankar. Nödvattnet syftar i första hand till hushållsanvändning för dryck och tillagning av mat, samt för grundläggande hygien. Under det första dygnet gäller 4 liter nödvatten per person, från dygn två gäller 10 liter nödvatten per person. Nödvattentankarna placeras på strategiska platser, nära kritisk kommunal verksamhet. Målet är att ingen ska ha längre än 500 meter till en nödvattentank. Prognosen är att vattenproduktionen ska vara igång igen inom 3-4 dygn. Därefter kommer man behöva koka vatten som ska användas för dryck och matlagning under ytterligare 5-7 dagar.</p>	Mindre sannolik	<p>Konsekvens på människa (målgrupper)</p> <p> Allvarlig Konsekvens på verksamhetens funktionalitet</p> <p> Allvarlig Konsekvens på egendom</p> <p> Försumbar Konsekvens på förtroende</p> <p> Försumbar Konsekvens på ekonomi</p> <p> Försumbar</p>	 Kan hanteras till stor del
<p>Eskalerande oro och ilska hos medarbetare till följd av inflation</p> <p>Som en följd av pandemin och Rysslands invasion av Ukraina skenar inflationen i många av världens länder, inklusive Sverige. Människor i allmänhet känner sig uppgivna och arga, särskilt efter en vinter där elpriserna stigit till den högsta nivå någonsin. Man letar syndabockar, och spontandemonstrationer börjar uppstå utanför Regeringskansliet i Stockholm. Lunds kommun märker också av de skenande kostnaderna, och den politiska ledningen beslutar om sparkrav enligt "hyvlingsmetoden" (kostnadseffektiviseringar inom alla</p>	Mindre sannolik	<p>Konsekvens på människa (målgrupper)</p> <p> Allvarlig Konsekvens på verksamhetens funktionalitet</p> <p> Allvarlig Konsekvens på egendom</p> <p> Försumbar Konsekvens på förtroende</p>	 Kan hanteras till stor del

Riskscenario	Sannolikhet att scenariot sker	Scenariots genomsnittliga konsekvens för verksamheterna (utifrån konsekvensområde)	Hur väl kan ni hantera scenariot idag?
<p>verksamheter). Besluten möts med vemod och oro, och det blir inte bättre av att den pågående löneförhandlingen mellan fack och arbetsgivare låst sig. Slutligen meddelas det dystra beskedet: årets löneökning landar på ynka 0,5%, vilket innebär att alla anställda kommer få ut mindre i månaden än tidigare (eftersom inflationen är så pass mycket högre). På flera av kommunens arbetsplatser bryter medarbetare spontant ihop, och många uttrycker oro över hur de ska kunna få ihop sina månadskostnader. Samtidigt börjar det spridas rykten om att ledningen favoriserar vissa anställda och att dessa fått bättre löneförmåner. Bråk utbryter mellan kollegor, och mellan chefer och anställda. Facken hotar med åtgärder ifall inte kommunen gör mer för att stötta alla sina anställda i dessa svåra tider. Arbetsmoralen sjunker drastiskt till följd av den dåliga stämningen, och många börjar leta efter nya jobb. Ni får höra att en första stor manifestation mot inflationens orättvisor kommer att anordnas i Malmö nästa måndag lunch, och många anställda i Lunds kommun flaggar för att de kommer delta på denna manifestation - oavsett om de jobbar eller ej. Eftersom intresset för manifestationen är stort i Lund, börjar en grupp på er förvaltning planera för liknande manifestationer i Lund</p>		<p> Allvarlig Konsekvens på ekonomi</p> <p> Mindre allvarlig</p>	

Scenarierna om IT har lämnats in separat till kommunkontoret i maj 2022.

Vattenbortfall bedöms allvarligast drabba brukare med stora vård- och omsorgsbehov som har svårt att själva hitta alternativ för hantering av toalettbesök, livsmedelstillredning och hygien. Dessa brukare finns inom verksamheterna särskilt boende för äldre, LSS-boende och hemvården.

Om medarbetare inte skulle komma till arbetet bedöms det mest drabba de brukare som har störst vård- och omsorgsbehov, dessa brukare finns inom verksamheterna särskilt boende för äldre, LSS-boende och inom hemvården.

3.4 Åtgärder för att stärka förvaltningens beredskap

Ett av de främsta syftena med risk- och sårbarhetsanalysen är att ta fram en åtgärdsplan som ska öka

verksamhetens - och ytterst kommunens - robusthet.

Nedan redovisas de åtgärder som förvaltningen identifierat i sitt arbete med risk- och sårbarhetsanalysen. Det är inte säkert att alla åtgärder kommer kunna genomföras eller ens påbörjas under aktuell mandatperiod, men ambitionen är i alla fall att ett antal åtgärder (de mest prioriterade) ska lyftas in i förvaltningens verksamhetsplan varje år. Själva åtgärdsplanen följs upp årligen av förvaltningen tillsammans med kommunkontoret.

Åtgärder som bedöms mest akuta:

Kontinuitetsplaner för IT-system behöver fortsätta att utvecklas, beredskap för elavbrott, tillgång till nödvatten och livsmedel vid kris, alternativa fordon vid elavbrott. Ta fram evakueringsplan för särskilda boenden för äldre.

Förvaltningen vill lyfta fram att för flera åtgärder krävs stöd och samordning av kommunkontorets beredskapssamordnare då det tex kan vara flera förvaltningar som är berörda.

Verksamhetsområde	Åtgärder	Status	Prioritet	Aktörer som bör involveras i arbetet	Behov av formella beslut
Vård- och omsorgsnämnden	Plan för Livsmedelsförsörjningstöd av kommunkontoret	 Pågående	Hög		
Vård- och omsorgsnämnden	Åtgärdsbehov IT inlämnat av voo 2022-05-31 separat till Kommunkontoret.- stöd av kommunkontoret	 Pågående	Hög		
Vård- och omsorgsnämnden	Ytterligare kontinuitetsplaner IT. fordon, livsmedel ska tas fram-förvaltningen med stöd av kommunkontoret. (Ske delvis tillsammans med andra förvaltningar.)	 Pågående	Hög		
Vård- och omsorgsnämnden	Evakueringsplan upprättas för särskilda boenden.	 Ej påbörjad	Hög		
Vård- och omsorgsnämnden	Genomgång lagstiftning höjd beredskap med kommunjurist- stöd från kommunkontoret.	 Ej påbörjad	Hög		
Vård- och omsorgsnämnden	IT ska ingå i granskning intern kontroll 2023 avseende kontinuitetstöd kommunkontoret	 Pågående	Hög		
Vård- och omsorgsnämnden	Ta del av Omvärldsbevakning via	 Pågående	Medel		

Verksamhetsområde	Åtgärder	Status	Prioritet	Aktörer som bör involveras i arbetet	Behov av formella beslut
	krisberedskapsträffar-stöd av kommunkontoret.				
Vård- och omsorgsnämnden	Kommunikationsplan spridning av information till allmänhet/målgrupp vid händelse- bör tas fram av kommunkontoret.	 Ej påbörjad	Medel		
Vård- och omsorgsnämnden	Information av jurister lagstiftning (punkt 3 förmåga till civil beredskap) informationssäkerhet- Kommunkontoret informerar.	 Pågående	Hög		
Vård- och omsorgsnämnden	Hårdvara omsättningslager bör upprättas av kommunkontoret	 Ej påbörjad	Medel		
Vård- och omsorgsnämnden	Nödvattenplan-stöd av kommunkontoret	 Pågående	Hög		
Vård- och omsorgsnämnden	Reservaggregat-stöd av kommunkontoret	 Pågående	Hög		
Vård- och omsorgsnämnden	Alternativa fordon-stöd av kommunkontoret	 Pågående	Hög		
Vård- och omsorgsnämnden	Översyn av hanteringsförmåga lokaler inom förvaltningen vid elavbrott.	 Pågående	Medel		

4 Diskussion och slutsats

Risk- och sårbarhetsanalys för mandatperioden 2023-2026 har tagits fram enligt kommunens nya beredskapsprocess, och förvaltningen upplever att det har fungerat bra att med stöd av kommunkontoret genomföra analysen. Det är positivt att det har varit ett enhetligt arbetssätt med mallar i framtagande av analysen.

Under arbetets gång har förvaltningen identifierat vissa kritiska beroenden där fler åtgärder behöver göras för att kunna säkerställa en godtagbar nivå i verksamheterna.

Förvaltningen vill lyfta fram att vård- och omsorgsförvaltningen hanterar mer och mer avancerade hälso- och sjukvårdsinsatser som tidigare utförts av Region Skåne.

Inom de flesta beroenden är förvaltningens beredskap relativt god, men för vissa områden krävs stöd av kommunkontoret för samordning över förvaltningsgränserna.

Förvaltningen vill lyfta fram att införandet av välfärdsteknik, som bla syftar till att möta en utveckling med allt fler äldre, också gör verksamheten mer sårbar. Vård- och omsorgsförvaltningen ska se till att brukarna får sina behov tillgodosedda. Om välfärdstekniken inte fungerar krävs mer personal och brukare som bor i ordinärt boende kan komma att ansöka om särskilt boende.

Förvaltningen har svårt att uppskatta hur många som har behov vid en kris däremot kan förvaltningen ha en prioriteringsordning för vad som bör prioriteras vid kris. Förvaltningen vill lyfta fram att det upplevs otydligt hur långt förvaltningens ansvar sträcker sig vid en kris. Vid en kris skulle antal invånare med hjälpbehov avseende tex livsmedel kunna öka dramatiskt. Kommunkontoret behöver klargöra förvaltningens ansvar tydligare.

Det har kommit alldeles ny lagstiftning som påverkar förvaltningen. Den 13 april beslutade riksdagen att kraven på hälso- och sjukvårdens beredskap höjs from 1 juli 2023. Lag om att förtydliga krav på vårdgivare som bedriver hälso- och sjukvårdsverksamhet. Det handlar om att de måste tillhandahålla sjukvårdsprodukter som behövs för att kunna ge god vård. Med sjukvårdsprodukter avses läkemedel, medicintekniska produkter, personlig skyddsutrustning, livsmedel för speciella medicinska ändamål och tillverkningsmaterial. Tillsammans med Skånes kommuner och Region Skåne behöver kommunen på övergripande nivå lyfta hur den nya lagstiftningen ska hanteras.(Vissa frågor om hälso- och sjukvårdens försörjningsberedskap Socialutskottets Betänkande 2022/23:SoU11)

I hela landet står hela välfärden de närmaste åren inför den kanske största utmaningen någonsin – att hitta medarbetare med rätt kompetens, inte minst till kommunernas äldreomsorg. Förvaltningen måste anpassa organisationen för att kunna möta att antalet äldre ökar dramatiskt i förhållande till den arbetsföra befolkningen. Den sk "dubbelstöten". Förvaltningen arbetar aktivt med frågan som har högsta prioritet.

Åtgärder

Avseende förvaltningens åtgärdsplan i RSA:n är det flera åtgärder som kräver samordning av kommunkontoret då det tex finns behov av hjälp från andra förvaltningar, tex kan flera förvaltningar vara berörda. Exempel på åtgärder som kräver samordning av kommunkontoret: Kontinuitetsplaner för IT-system behöver fortsätta att utvecklas, beredskap för elavbrott, tillgång till nödvatten och livsmedel vid kris, samt alternativa fordon vid elavbrott.

Förvaltningens ansvar är att fortsätta bedriva sin samhällsviktiga verksamhet, oavsett vad som händer. Detta kräver en viss beredskapsförmåga, särskilt kopplat till verksamheternas beroenden. Vissa delar kan förvaltningen åtgärda själv, men det finns delar som kräver kommunövergripande stöd då fler förvaltningar är inblandade.

4.1 Verksamhetsplanering för kommande mandatperiod

Hösten 2023 ska nämndens krisledningsplan skrivas om utifrån ny central mall. Krisledningsplanen beskriver hur förvaltningen ska organisera sig vid samhällsstörning.

Kontinuitetsplanarbetet fortsätta internt inom förvaltningen år 2023 och framåt. För IT sker kontinuitetsarbete i samverkan med kommunkontorets IT avdelning centralt.

Förvaltningen behöver ta fram en evakueringsplan för särskilt boende samt se över hanteringsförmåga av elavbrott i förvaltningarnas lokaler.

För åtgärder som kräver central hantering krävs att kommunkontoret samordnar, och förvaltningen önskar att dessa åtgärder tas med i den kommunövergripande åtgärdsplanen. Förvaltningen vill lyfta fram att det snarast bör tas fram en nödvattenplan, hantering av konsekvenser vid elavbrott som tex behov av reservaggregat och behov av alternativa fordon.

Detta bör beaktas vid framtagande av EVP.